

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 43.

Indült Bétsből, Kedden, Május' 31-dikén, 1831.

Béts.

Azon jeles Versezetek közül, melyek Felsőges Ferdinánd Magyarok Királyának és Mária Anna Karolina Szárdinai Hertzegasszonynak Menyegzői egybekeleésekre Bétsben jelentek meg (l. M. Kurír 19 Szám, Mártz. 8-d.) az, a' mellyet deák nyelven Philos. Doctor Cseremiszký Miklós Úr érdemes Hazánkfija „Epithalamium“ név alatt készített, Ő Felsőgenek Károly Felix Szárdinai Királynak (megholt Apr. 27) kezébe is eljutott volt. Ennek Szerzőjét a' Felsőges Király egy igen szép levellel és a' mellé foglalt Emlék pénzlel méltóztatott megtisztelni.

Ezen mintegy két tallérnyi nagyságú Emlékpénznek az első lapján van a' Király és Királyné képe ezen körülírással: „FERDINANDVS Vng. REX MARIANNA PIA AVG.“ — A' Képek alatt „G. Ferraris F.“ áll. — A' hátúlsó lapján három tzímer, úgymint: az austriai, a' magyar és a' szárdinai, de tsak főbb alkotó részeikben, látszik. Ezek között két keresztbe álló, pántlikával öszveköttött, feljebb pedig nefejejtsékből fűzött koszorúval öszvetartatott égő fákllya van. Mind ezt feljül ez a' körülírás ékesíti: „AVSPICATO CONJUNCTIS.“; alatta pedig a' tzímerék és fákllyák alatt: „AVG. TAVRINORVM A. MDCCCXXXI.“ G. F.

Nagy Britannia.

London Maj. 10-kén. Az Európai nagy Hatalmasságoknak meghatalmazottjai 9 dikben a' külső Ministernél Conferentziát tartottak a' Belgiumi dolgok felett.

A' Londoni Ujságlevelek, mint a' feljebbi napokban úgy még most is, tsák a' Választásokról írnak 's elmélkednek. A' már eddig tudva lévő 435 megesett választások közzül 252 mellette és 183 ellene ütött ki a' Reformnak; és így a' Többség a' Ministerek mellett 69 szóval már eddig bizonyos.

A' Lloyd kávéházában 9 ikben a' következő tudósítás volt kiszégezve: „Egy utazó a' Chantieleer nevű kir. hajóról írja mint bizonyost, hogy Fayal és St. Miguel szigeteit April. 30 kán egy Expeditio Terceirából, (melly sziget, a' mint tudva van, Dom Miguel Királynak nem esméri és Donna Maria da Gloria nevében igazgattatik) elfoglalta.“

Egy Falmouthi Ujság írja, hogy Billov Brigg, melly 30 Invalidusokkal és 68 aszszonyokkal 's gyermekekkel Bermudából Halifaxba utazott, útjában elsüjvedt és a' rajtalevölkekkel együtt elveszett.

London Maj. 14 kén. A' Választások sokkal kedvezőbben ütnek ki a' Reform. ügye mellett, mint sem vártuk.

Öszveséggel már 515 Képviselek vagy-
nak elválasztva, kik között 204 ellen-
sége 's 314 barátja a' reformnak. Még
a' kis faluk is, mellyek a' Képviseletnek
tézelt megfizetése után a' választójus-
tól elesnek, néhol néhol (28 helységek-
ben) a' reform baráti között választák
Képviseleiket.

A' Király, minapi változása óta,
gyengén érzi magát. A' honnét a' Fővá-
rosnak meglátogatása (t. i. Városházánál
adandó Vendégségben) az idén elmarad.
— A' nagy Hatalmasságoknak Képvise-
lői Máj. 9 kén és 10 kén megint Confe-
rentziát tartottak a' Belgiumi dolgok
felett.

A' Courier írja, hogy a' Lisbo-
nai Igazgatóságok mindent, a' mit An-
glia a' Britanniai jobbagyokon elköve-
tett megsértésért elégtételül kívánt, meg-
adott.

Lodon Maj. 17-kén. Az a' flotta,
melly Codrington és Parker Ad-
miráloknek kommandója alatt a' tenger-
re ki fog indulni, 8 Lineahajókból, és
négy Fregátokból áll, a' melléjük való
több kis hadihajókkal. A' nagy hajóknak
nevei, a' mint egy Londoni Ujságlevél
előszámlálja: ezek:

Caledonia	120	—	Vice-Admiral	Codrington
Prinz-Regent	120	—	Contre-Admiral	Parker
Britannia	120	—	Kapit.	Johnstone
Asia	84	—	Kapit.	Hellgar
Revenge	76	—	Kapit.	Hellgar
Donegal	76	—	Kapit.	Dick
Wellesley	74	—	Kapit.	Rovley
Talavera	74	—	Kapit.	Kolby
Durham	50	—	Kapit.	Pigol
Alferd	50	—	Kapit.	Mansel
Dublin	50	—	Kapit.	Townshend
Stag	46	—	Kapit.	Trovkridge

Egy illy tekintetes erejű hajós sereg
nem lehet kis tételre való. Vátig talál-

galják az emberek, hová és ki ellen fog
megindulni? de nem tudnak róla megbi-
zonyosodni. Némelylek hiszik erősen,
hogy ez a' hajós sereg a' Keleti tenger-
re megyen.

A' már megesett és tudva lévő 560
Választások között 344 a' Reform-bill-
nek mellette és 216 ellene van;
következésképpen a' Javításnak baráti
már 128 szóval erősebbek annak ellen-
séginél. — Irlandiának némelly részei-
ben, ú. m. Clare, Galway, Tippe-
rary és Roscommon megyékben
belső háborgások uralkodnak. Clare-
ban veszekedés történt a' nép és katonák
között. A' Lord helytartó (Marquis An-
glese) Maj. 10-kén a' felháborodott
helységeket és kerületeket az úgy neve-
zett Martial-törvény alá vetette, az az
ollyan békételen állapotba lenni esmér-
te, mellyben az Ország-törvényjei a' rend-
kívül való Politziai rendelkezéseket megen-
gedik. Lord Anglese a' nagyon rosszúl
van, ortza fájásban szenved, elannyira,
hogy beszélni sem tud, hanem írásban
közli akaróját a' körülötte lévőkkel.

Frantzia Ország.

Páris Maj. 17-kén. Egy Kir. Ren-
delés Máj. 15-kéről, arra az Emlékjegy-
re, melly az 1830 Dec. 13-iki törvény-
nek értelme szerént a' Juliusi napokban
magokat megkülömböztetett Polgároknak
adatik, a' Frantzia Sas egy tserfa koszorú-
rúval ütteti, ezzel a' feljűl írással: „A'
háládatos haza, Oltalmazóinak.“ másik
lapján három egymásba fűzött borostyán
koszorúk látszanak, ezzel a' feljűl írás-
sal: „27. 28. 29. Jul. 1830, Haza, Sza-
badság“ és a' kerimán e' szókat olvasni:
„A' Frantziáknak királyja adta.“ — Egy
másik kir. Rendelés parantsolja, hogy
ezeket a' Juliusi Emlékjegyeket, vala-
mint a' Juliusi Keresztek is a' Párisi

12 Tizednek bírái és a' Seautxi és St. Denisi Alispányok oszszak ki azoknak, kiket az Országos Biztosság erre a' megiszteltetésre méltóknak talált. De minelőltte valaki ezt az emlékpénzt a' Juliusi kereszt pántlikáján viselhetné, megkívántatik, hogy a' kiszabott esküvést (melly ellen a' keresztieseknek egy része, a' mint tudva van, nagyon zúgott és még most is zúg) a' tisztviselők előtt letégye.

A' Király 15-ikben megmustrálta a' Párisi Nemzeti gárdát. A' gárdisták közül sokan viselték a' Juliusi keresztet és pántlikát, jóllehet a' kiszabott esküvést le nem tették; de a' mit senki sem látzott észre venni akarni. A' Király másnap az éjszaki megyéknek meglátogatására elútazott. A' következő városok esnek útjába: St. Germain, Mantes, Rouen, Bolbec, Havre, Dieppe, Eu, Abbeville és Amiens. Orleans és Chartres Hertzegek a' Királyt kísérik útjában. 26-ikban itthon akarnak lenni St. Clouban.

Egy kir. rendelés ismét egy új lineagyalogregementnek (a' 64-diknek) felállítását parantsolja. Ebbe a' regimentbe fognak jöni azok a' 5000 Önkéntesek is, kik most Algirban vannak. — Thorvaldsen Ur a' szép művészek Akademiájának tagja és Báró Humboldt Sándor és Berzelius Urak a' Tudományok Akademiájának tagjai a' Betsületrendnek Tisztjeivé nevezettek. (A' betsületrendnek tagjai, a' mint tudva van, ötfélék ú. m. Vitéz, Tiszt, Kommandeur vagy középkeresztes, Nagytiszt, és Nagykeresztes.)

A' Courier írja: „Gen. Schneider a' Moreában fekvő frantzia seregnek fővezére a' kommandót betegeskedése miatt letette; General Guehenec fogja felváltani. — Labbey de Pompières Ur a' Követek házának legidősb.

logja Maj. 14-kén megholt 80 esztendőskorában.

Páris Maj. 20-kán. General Bonnet a' déli megyékbe mégyen mint rendkívül való Biztos az ottan kiütött háborgásoknak letsendesítésére. Az ott fekvő 4-ik, 12-ik, és 13-ik katonai Osztályok hatalma alá adattattak. — Lyonban Maj. 13, 14 és 15-ik napjain estvéként nagy rendetlenségek történtek, melly alkalmatossággal a' rendnek és tsendnek helyreállítására előtermelt Nemzetigárdistákat a' zenebonások kövekkal hajigálták.

Bresson Ur első Követségtitoknak Londonban, rendkívül való Követül küldtetetik Hannoverába: Martin Ur tellyes hatalmú Követül Mexico-ba és Gróf d' Estourmel tellyes hatalmú Követül Columbiába. —

A' Király Maj. 17-kén Rouenben volt. — A' Moniteur hosszsan írja a' tzerimoniákat és beszédeket, mellyekkel a' Király útjában fogadtatik.

Toulon Maj. 8-kán. Nyoltz hadihajóink már úban vannak Lisbona felé. Köztök van a' Sirene Fregát, melly innét, és a' Melpomene melly Brestből indúlt ki. Holnap indúl Armide Fregát is utánnok: Ezek a' hajók megfogják még egyszer utoljára szólítani a' Portugalliai Igazgatóséket, és ha a' Regens Dom Miguel arrasem adná meg a' kívánt elégtételt, akkor még egy pár Lineahajó odaküldtetvén, segyverrel és erővel fogják az elégtételt megvenni.

A' Pilote írja Calvadosból: „Egy Kurirja az Igazgatósékek sietve úta Cherbourgba. Az a' híre, hogy parantsolatot viszen oda a' Tengeri főlisztnek, hogy a' Suffren nevű Lineahajót minél hamarébb küldje Portugalliába.

A' *Moniteur* Maj. 17-kéröl: „Hajó Kapitán Melay a' Frantzia Indiai gyarmatoknak Kormányozója a' Tengeri Ministernek írja Jan. 5-kéröl, hogy ő megértvén az (Indiai) Anglus Ujságokból, hogy Calcuttába egy frantzia hajó, hármasszínű zászlóval érkezett és magával tanuleveleket hozott a' Frantzia Országban esett Juliusi és Augustusi történeteknek valóságáról, ő azonnal parantsolatot adott ki 1830 Decemb. 15-kén, hogy ezentúl minden községes dolgok Ö Fgénék a' Frantziák Királyjának nevében folyjanak, a' hármasszínű zászló késedelem nélkül kiségeztessek és a' hármasszínű kokárdán kívül más ne viseltessek. Ez a' rendelés Pondicheryben mindjárt az nap tellyesítettett a' népnek nagy örömerjedezéssel Decemb. 31-dikén Chandernagorban is. A' hivatalos levelek, mellyeket Melay Urhoz az Igazgatószekek a' teendő rendelések felői való parantsolatokkal elküldött, még akkor (Jan. 5-dikén) nem érkeztek meg. Azokat a' *Heroiné* Korvette viszi, melly *Podichery*ben aligha érkezett meg clebb Februar. első napjainál.

P o r t u g a l l i a .

A' Lishonai Udvar' Ujság Maj. 5 káról, a' következő Végezéseket hirdeti: 1) Elömbè terjesztetvén, hogy *Marquis Silva y Sousa-Belfort* Filep a' Ribeirai tizednek Fenyítő bírása, midön a' f. E. Mart. 21 kén éjjel, Anglus kereskedő *Robert* házát megmotozná, magát nem tartotta az En királyi parantsolatimhoz, mellyek minden privilegiumokat, mellyekkel a' Nagy Britanniai jobbágyok az országban birnak, szoroson tiszteltetni megkívánják; jónak találtam ötöt a' hivatalból, mellyet szolgálatomban viselt, elmozdítani. — Ö Fel-

ségétől a' Királytól, saját kezével aláírva. Költ a' *Queluzi* Palotában Apr. 30 kán 1831.“ — Id *Minthogy Miranda* *Everard* *Ferentz Ignátz* hajós vezér az en királyi hajósseregemnél, abban az időben midön ő a' *Terceirat* rekesztve tartó hajós sereghez tartozó *Diána* *Fregrátot* kommandírozná a' *Sz. Helena* nevű Anglus postahajót, melly magával betegeteket és a' Gyarmatos Ministeriumnak szöllő leveleket viszen vala Angliába, törvénytelenül feltartóztatta és elfogta; továbbá minthogy ugyan ő a' nevezett postahajónak Kapitánya és legényjei ellen erőszakoskodásra vetemedett; és ezen történetekre nézve Nékem kívánságom megbizonyítani Ö Nagy Britanniai Felségének, minő kellemetlenek légyenek azok én előttem és hogy azok nékem tökéletes elégtételt látszanak kívánni; s minthogy annakfelette a' szerént akarok tselekedni, mint a' mi Angliában a' *Vigilant* nevű hadi *Briggenek* Kapitányával történt (a' ki tisztségétől megfosztatott); tehát jónak találtam a' nevezett hajós vezért szolgálomból elbotsátani. Ö Felségétől saját kezével aláírva. Költ a' *Queluzi* Palotában April. 30 kán 1831.“ — Hirdet ezenkívül az *Udvari Ujság* más két kir. Rendeléseket is, mellyek között egyik azt a' Tisztviselőt ki *Levi* *Judástól* Ö Nagy Britanniai Felségének jobbágyától törvénytelen pénzfizetést tsikart ki, törvénybe idézetni és megbüntettetni rendelé, másik a' kir. *Politzia* *Örnek Zászlóartóját* *D. Verissimo* *Jósefet*, ki egy *O'Neill* nevű Anglus kereskedőt fogságba vitt, a' szolgálomból örökösen elbotsátja.

Lisbona Maj. 4-kén. Annak az elégtételnek, mellyet a' Nagy Britanniai *Consul Dom Miguel* től kívánt, feltételei ezek voltak: 1) Az elfogatott Anglusok, szabadon botsátassanak, és ká-

rok meglérítessék. 2) Mind azok a' tisztviselők, kik az Anglus Alattvalókat vagy hajókat hántani vagy fogságba vetni, vagy tőlök pénzt tsikarni mertek, hivataljokból elbotsáttassanak 3) Az elégtelnek 10 nap alatt meg kell adattatni, és az Udvari Ujságban kihirdetetni. — Mind ezek tellyesítették. — E' szerént Angliával már tisztában volnánk; de hátra van még Frantzia Ország, mely a' Frantzia Polgároknak fogságba hányattatásáért, a' Lisbonai Utzákön történt, megostoroztatásáért's a' t. hasonlóan boszszúval fenyegeti a' Lisbonai Igazgatóséket.

O r o s z O r s z á g.

Riga Maj. 12-kén (A' burkus Status Ujságból) A' Samogitai Zendülésnek elnyomására meg tett rendelések, tökéletesen tzélt érni látszanak. A' pártos csoportok oszlanak széljel; hanem hogy az ilyen megtérőket még most katonáknak kell védelmezni a' többi pártosoknak és a' betsület's jobbhágyi kötelesség szava eránt siketté lett földes Uraiknak ösztönözése ellen. A' foglyok között, kiket ide Rigába hoztak, gyermekek találkoznak 15 esztendősnél ifjabbak, és Vének 60 esztendősnél korosabbak. — Egyedül az egy Telschi kerület az, hol számosabbatska fegyveres csoportok találhatnak. Ezek ellen Főkormányozó Báror Pahlen személyesen vezérli 10,000 emberből álló seregét, mely Maj. 8 kén Savl városából több apró seregekbe megszólva kiindult részszerént Telschbe részszerént másuvá a' pártosoknak széljelverésére. Az előseregét General Schirrmann kommandírozza. — General Meyer, kinek főhadi szállása Mitauban van, a' Kurlandiai határt örzi Eserntől fogva Bauskeig; a' többi részét a' Kurlandiai határnak Polangen

felé, General Ren nenkamp f fedezi 1200 emberrel.

Polangen Maj. 14-kén. Tegnap hajnalban General Rennenkamp f kiindult mintegy 1000 emberrel és néhány ágyúkkal Polangenből Krottingen fele, hol egy 2000 emberből álló Insurgens tsapatot, tettetelt hátrálással kitalván jó fekvéséből a' síkra, tökéletesen megvert, és megszalasztott. Futott az ellenség mindenfélé, és ha a' Krottingeni híd le nem lett volna rontva — hogy utánna mehettek volna a' katonák — Vezérek is t. i. General Kalinovski és Oberster Stankievicz, kezünkbe estek volna. Azonközben meghallja General Rennenkampf, hogy Bundenexhofból kiverték a' pártosok a' katonákat. Ezek a' katonák t. i. a' Revali bataillonból valók voltak, tsak tegnapelőtt estve érkeztek és magokat még ki sem nyugodták. Sietett azonnal a' General segítsegekre a' granaterosoknak; és éppen jókor érkezven, hátulról megtámadta az ellenséget, a' mi annak nagyon véletlen esett. A' pártosok tökéletesen megverettettek. Ennek a' napnak diadalmi jegyei: egy nagy zászló Kapitán Kaminski Kompaniájától, sok fegyver, ú. m. 90 dsidák, 20 pisztolyok, 's a' t. és 57 foglyok. Az ellenségnek veszteségét lehet tenni 500 emberre.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Maj. 17-kén. Egy Staféta, mely Zamoskból Maj. 12-kén délutáni 2 órakor indult, azt a' hivatalos tudósítást hozza, hogy General Chrzanovski és General Romarino Zamosk várához elközelítettek. 800 orosz foglyot, kiket a' nevezett Generálok a' feljebbi napokban General Kreutz seregéből elfogtak, a' várba már hévítették; és minthogy a' hartz Ó-Zamosk

táján az Oroszok és Lengyelek között még akkor is tartott, tehát General Krysinski (Zamoski vár őrző vezér) kiküldött 2 Bataillon gyalogságot 5 ágyúval a' Lengyeleknek segítségére. — Mäsfelöl a' főtábornak egyik szárnya felfelé az Augustovai vajdaságba előnyomult, és a' Testörzö Seregeket 16-ikban Dlugesiodlo falunál megverte. Első örjeink Sniadovnál állanak.

A' Varsói Status Ujság jelenti: „General Chrzanovski serege, minekutánna Kockból elébbindult, az Orosz Seregeknek közepette, Lubartov, Lenczna, és Krastisnav városokon keresztül a' Zamoski várhoz eljutott. Ez a' sereg 5 nap alatt 18 mértföldet haladt, az Oroszokkal háromszor győzedelmesen vívott és 800 ombertközülök elfogott. General Krysinski a' Zamoski várból meghallván az ágyúdurrogást néhány mértföldnyi távolságra, ki indult eleibe segítségül, de az ő katonái későn érkeztek meg O Zamoskhoz t. i. akkor midőn már az Oroszok hátra veretettek. — E' szerint Volhynia újra fenyegettelik, és General Rüdigernek, ha (a' mint híre van) Volhyniából ki jő lengyel Országba, leszsz ki vel szembe szállani. Az Oroszok mindent elkövetnek, hogy General Chrzanovski seregét feltartóztassák, és Lublinton túl menni ne engedjék; de tzélt nem értek. Most újra elkezdik a' régi mód szerént, szaguldozó patroljaikat hajdani felkvéseik felé kiküldözni. 15 ikben Pulavynál 50 Kozákok mutatták magokat, de a' kiket gyalogjaink tsak hamar elfutamtattak.

Gróf Ostrovski a' Követek házának Marsalja a' külső Ministerséget, mellyel megkínáltatott nem fogadta el; annál fogva az Igazgatószeék Statustanátsos Horodyski Urat nevezé ki ideigleni külső Ministerrá. —

T ö r ö k O r s z á g.

A' Nagyvezér győzödelméröl, mellyet a' Scutari Basán és több vele tartott pártos Basákon vett, mint a' 41 Számu levelünkben említettük, újabb tudósítások is jöttek már Corfúból, sőt Konstantzinápolyból is Május 14 dikéről Kurír által. Ezeknek veleje ide megy ki. A' Skutari Basa Mustapha hat más pártot ütött Basákkal öszvetsatolván magát 20 ezer emberrel Perlepe városához szállott. Ide a' Nagy Vezér először tsak tanulatlan fegyveres sereget küldött ellene, kik a' pártosokat Apr. 20 dikán megtámadták. Az alatt maga a' Nagy Vezér is elérkezvén a' rendeskatonákkal 's négy ágyúval; kéntelen volt a' Scutari Basa a' síkra kiállani, és megütközni; de megverettetett és két ezer embert hol takban, — kik között volt az első vezérje is, — és 5000 embert foglyokban elvesztvén, minekutánna minden hadi szereit és eleség tárait is elvesztette, futásnak eredett. Ezt látván némelly Basák, kik eddig vele tartottak, ellene fordították fegyvereiket, úgy hogy Mustapha tsak egynehány emberével futhatott el. Először Köprilibé, innen pedig Urkubba vette magát; de az ellene feltámadt Basák és a' Nagy Vezér népe nyomba kergetvén őtet, innen tsak 5, 4 rebellisekkel futott el Skutari felé. Most már a' fellázasztott városok mindentűn ken kegyelem kérő levelekkel folyamodnak a' Nagy Vezérhez 's hódolásokat és hívségeket igérvén a' Nagy Urnak.

E l e g y e s D o l g o k.

A' Gözhajó elindulván Bétsből Pestre Máj. 25 dikén reggeli 4 órakor, Posonynál kikötött, hogy az oda utaztatokat a' partra kirakja, 's másokat ve gyen fel, kik Pestre szándékoztak men-

ni. Onnan megindulván 260 úttazókkal, mind a' mellett, hogy ellenkező erős szél fújt 's a' Duna vize is rendkívül megapadt, még az nap estve Pestre megérkezett, útját Bétstől Pestig 16 óra alatt végezvén.

M a g y a r O r s z á g.

Mélt. Kis Rhédei Gróf Rhédei Lajos Úr, Ó Ts. Kir. Felségének Aranykútsos híve, és a' Leopold Ts. jeles Rendnek vitéze, előbb Ns. Bihar, utóbb Beregh Vármegyékben Fő Ispányi Hivatalt Helytartó, szelüetésből következett elgyengülésben, folyó hónap 21-ikén, életének 71-ik esztendejében, Pesten végezte jeles tettekkel folytatott életét. Meghidegült tetemei, a' boldogúlnak tulajdon kívánsága szerint, Nagyváradon, az általa készítettet temető holtba fognak bététetni.

V-dik híradás a' magyar tudós társaságról.

Pest, Május' 17-dikén 1831.

A' IV-dik híradásban említett 4 küldöttség javallatai a' nagy gyűlés eleibe terjesztvén, a' társaságnak az alaprajzban előadott foglalatosságai ekkép rendeltettek el, 's azokra nézve mostanig e' következők történtek:

1. A' folyóirat „Tudománytár“ cím alatt fog megjelenni. Tartalma: 1831 nek eleje oltá kijött jelesebb elmetermékek ismertető kivonatai, fő figyelem fordítatván a' hazaiakra és a' hazáról szólókra. A' theologiai 's politikai munkák tsak jelentenek, valamint holmi tűnő betsü apróságok. Hogy az Országban 's hozzá tartozó részeiben, és Erdélyből megjelenő könyvekből a' tagok minél elébb olly kivonatokat készíthessenek, Martzius 7-ikén a' héti ülés azok és más tudós hazafiak közül min-

den könyvnyomtató műhelyre ügyelőket kért meg, kik tudósításaik szerint már az első fertály esztendőről nagyobbára bé is küldötték jelentéseiket, 's a' megérkezett példányok kiosztott helyeikre küldetnek.

2. A' grammatika és szótár ügye folyamatba így indul: A' jövő September elején tartandó nagy gyűlésig a' nyelvtudomány osztályának tagjai a' magyar helyesírásra, és a' hajtogatás paradigmájára nézve az eddigi vizsgálódások javát kiszedik: hogy azokból a' társaság megállíthassa, mit kövessen. A' szókötés rendszerbe hozása, mint bővebb vizgálást kívánó tárgy, azomban későbbre marad. Szótár írása végett a' társaság megfogja vizgálni az eddigi szótárak tökéletesebbikét, 's ezt veszi majd fel utmutatóul, mellyel minden egyéb szótáraink és ide tartozó gyűjteményeink öszve hasonlítatnak, hogy így a' hiány pótolgatása által egy legteljesebb készüljön. Addig is 1) Minden ndományos osztály tartozik a' tudományabeli műszavakat, a' mint azok a' régibb időktől a' legújabbig keletben vannak, öszveszedni, 's betűrendben a' társaság eleibe terjeszteni. 2) Minden rend és osztálybeli tag kéretik, hogy az osztályán kívül eső szavakra is, a' mennyire alkalma szolgál, figyelemmel legyen; 's a' földművelők 's falusi mesteremberek szavait lakása helyén, vagy vidékén öszveírni vagy íratni el ne mulasztssa. 3) A' héti ülések pedig a' szótár belső elrendeltetésén dolgoznak.

3. Évkönyvei kiadását a' társaság 1832-ben fogja kezdeni. Ezek tárgya: a' társaság történetei, tagjai által készült értekezések, olly jeles versek, mellyek a' társaságot közelebbről illetik, elhunyt tagokat dicsőítő beszédek.

4. Jutalomkérdéseit a' társaság így fogja tenni: A' helybeli tagok,

heti üléseikből, osztályonként három három kérdést ajánlanak a' nagy gyűlésnek; melly ezek közül egyet elfogad, vagy egyet, egészen újat támaszt. Ennél fogva a' társaság az alaprajz szerint két kérdést, legelőször a' jövő Szeptemberi nagy gyűlése végével hirdetteti, megkezdve a' nyelvtudomány és filozofia osztályával; 's akkor minden ide tartozó megállított feltétel 's rendtartás a' felelni kívánók kedvéért újság által közölve leszen.

5. A' legjobb magyar munka esztendőnkinti megjutalmazása az 1851-beli nyomtatásnakon kezdődik, 's így azon Irónak, kinek 1851 ben kijött magyar munkája a' legkitünőbb lesz, a' 200 darab arany jutalom az 1852-beli nagy gyűlésben adatik által. Véghez az ebbeli megítélés így fog menni: a' heti ülések a' jobb munkákat esztendő végével kiválasztják, 's további vizsgálat végett az illető osztályokból 5 helybeli vagy vidéki rendes tagra bízzák, vélekedéseket okaikkal a' nagy gyűlés eleibe terjesztik; melly ezek közül a' legérdemesbet kiválasztani, részrehajlatlan kötelességének ismerendi; az ítélet okai pedig közre hozhatatnak.

Ezekén kívül a' társaság dolgai közül hivatalosan e' következők közöltetnek:

A' nagy gyűlés Februárius 24 ikén eloszolván a' heti ülést a' helyben lévő tiszteletbeli 's rendes tagok M. Gróf Teleki Jó'sef Fő Ispán Ur 's a' t. előülése alatt minden hétfőn délután 5 órakor kezdik, mellyben a' vidéki rendes tag is, ha éppen ekkor Pesten van, megjelen. Foglalatosságaik a' most említett tárgyak.

Ó T's. K. Fő Hertzegségé a' Nádor, mint Pártfogó, a' társaság alaprajza és

rendszabásaiból 3300 példányt, a' Királyi Udvari Magyar és Erdélyi Cancellaria, Kir. Helytartó Tanács, Kir. Kuria, Kerületi táblák, Magyar Kir. Udv. Kamara, Érsekek, Püspökök, Fő Ispánok, Magyar tenger melléki Hormányszék, Magyar, Horvát és Slavóniai Ns. Vgyék, Káptalanok, Sz. Kir. Városok, Kir. University, Tudományos Kerületek, Evang. és Reform. Szuperintendentziák, 's Erdély Ország számára kegyesen szétküldött.

Minden Iróra nézve átaljában hirté teszi a' társaság, hogy eddigi jövedelméből jeles magyar munkák kéziratjai nyomtatására, 's az olyanok szerzői megtisztelésére esztendőnkint 2000 pengő forintot fordíthatván, elfogadja tisztán leírt kéziratjokat, ha a' M. Gróf Elölülő Urhoz azokat jó alkalommal küldik; 's a' mellyiket jelesnek találja, azonnal nyomtatás alá ereszli, az Irónak pedig tiszteletjutalmat rendel. Sőt a' minél míveltebb észszel alkotott, minél tisztább és jobb ízlésű magyarsággal írt munkákat ohajtvá várja: hogy az alaprajznak 6 ik lapján kimutatott ezen kötelességét is a' Haza előtt minél előbb teljesíthesse.

Döbrentei Gábor m. k. Titoknok.

A' pénz folyamat Május' 30-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 81 5/6
Az 1820-béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 116 1/3
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 41 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktiák keltek 1038 for. ton.
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)